

ПРАВА НА ВОЛЮ

№ 19(67)

Кастрычнік 2000

Бюлетэнь Праваабарончага цэнтру "Вясна"

ХРОНІКА

29 верасня ў Мінску ў Нацыянальным мастацкім музеі адбылося адкрыццё выставы швэцкай фотамастачкі Марыі Содэберг пад назовам "Пікнік. Беларусь". Выстава прыцягнула вялікую ўвагу грамадзкасці, бо яна стала ня толькі культурнай з'явай, але і праваабарончай. Героі твораў Марыі Содэберг – родныя беларускіх палітвязняў: сын, дачка і жонка Андрэя Клімава, дачка і ўнук Васіля Лявонава, дачка Валерыя Шчукіна, дачка і жонка Мікалая Статкевіча, Юлія Чыгір.

4 кастрычніка ўвагу Праваабарончага цэнтру "Вясна" прыцягнула публікацыя ў "Белорусской деловой газете" "Люди в сером", прысьвечаная дзейнасці Упраўлення крымінальнай разведкі МУС РБ, у якой прыведзеныя факты супрацьзаконных дзеянняў гэтага падраздзялення. Вось якім чынам апісваецца затрыманне вядомага крымінальнага аўтарытэта "Галея": "Калі абшукалі "Галея", знайшлі ключы ад ягонай машыны (стаяла побач з кафэ), якія тут жа былі перададзеныя чалавеку ў шэрым касцюме. Ён падышоў да машыны "Галея", адчыніў дзверцы, дастаў з унутранай кішэнні рэвальвер і засунуў яго пад сядзенне, потым выняў з кішэнні штаноў гранату і паклаў яе ў "бардачок". Пасля гэтага чалавек у шэрым касцюме зачыніў аўтамашыну "Галея", а ключы перадаў іншым супрацоўнікам крымінальнай разведкі, якія паклалі іх "Галею" у кішэню... Затым на месца здарэння была выкліканая сьледча-аператыўная група Цэнтральнага РАУС г.Мінску. Яна зрабіла агляд месца здарэння, і ў прысутнасці панятых сьледчы зафіксаваў канфіскацыю ў "Галея" рэвальвера і гранаты, знойдзеных у ягонай аўтамашыне". ПЦ "Вясна" выказвае занепакоенасць наагул насамрэч падобных фактаў і зьвяртае ўвагу, што падобныя супрацьзаконныя метады выкарыстоўваюцца пакуль што супраць крымінальнікаў, але могуць быць выкарыстаныя і супраць іншых грамадзянаў краіны.

(Працяг на стар. 2)

ДЗЕЛЯ БАЙКОТУ ВЫБАРАЎ

Шэсьце і мітынг 14 кастрычніка беларускія ўлады так і не дазволілі. Яны сарвалі папярэднія дамоўленасці і зноў хацелі накіраваць дэманстрантаў на плошчу Бангалор.

Тым ня менш, у 15 гадзінаў некалькі тысячаў грамадзянаў з тых, што прынялі рашэнне ня ўдзельнічаць у лукашэнкаўскім фарсе, сабраліся каля Акадэміі навук. Шэсьце пад лозунгамі аб байкоце выбараў прайшло па цэнтры беларускай сталіцы — па праспекце Скарыны і вуліцах Варвашэні, Максіма Багдановіча, Янкі Купалы. Рух калоны дэманстрантаў рэгулявала дружина БНФ, міліцыянтаў па ўсім маршруце зусім не было відаць.

Мітынг адбыўся на плошчы Парыскай камуны. Выступы палітыкаў на ім змяніліся песнямі бардаў ды паказам батлейкі. У цэлым акцыя апазіцыі атрымалася гэтым разам ня дужа шматлюднай, што можна растлумачыць найперш адсутнасцю інфармацыі наконт яе. Але сваю функцыю заклікаць людзей да байкоту выбараў яна выканала.

Доўжылася акцыя каля трох гадзінаў. Арыштаў ды затрыманняў не было. Пэўна, паўплывала на тое значная колькасць міжнародных журналістаў, што прыехалі ў гэтыя дні ў Беларусь.

На здымках: Мінск, 14 кастрычніка 2000 году, праспект Скарыны...

ДЗЯРЖАВА ГАРАНТУЕ ЮРЫДЫЧНУЮ ДАПАМОГУ ЎСІМ...

ЗАЯВА ГРАМАДЗКАГА АБ'ЯДНАННЯ "ПРАВААБОРОНЧЫ ЦЭНТР "ВЯСНА"

У Пракуратуру г. Мінску
Копія КНГ АБСЕ

9 кастрычніка 2000 году ў Грамадзкае аб'яднанне "Праваабарончы цэнтр "Вясна" звярнуўся адвакат калегіі адвакатаў Партызанскага раёну г. Мінску Цурко Сяргей Іванавіч. У сваёй заяве Цурко С.І. указаў, што 9 кастрычніка 2000 году ён наведваў спецпрыёмнік-размеркавальнік ГУУС Мінгарвыканкаму, дзе ў гэты час адбываў накладзе нае пастановай суда Першамайскага раёну г. Мінску адміністрацыйнае спяганьне ў выглядзе арышту яго падабаронны Раманоўскі Уладзімір Іванавіч. Адвакат Цурко прыбыў у спецпрыёмнік-размеркавальнік з мэтай сустрэчы з Раманоўскім У.І. дзеля напісання скаргі на пастанову суда Першамайскага раёну. Аднак, нягледзячы на тое, што адвакат Цурко С.В. прадставіў вылічаны ў адпаведным парадку ордэр і дамову, заключаную з Раманоўскім У.І., намеснік начальніка спецпрыёмніку-

размеркавальніку Дзембіцкі Ю.Н. у спатканьні з Раманоўскім У.І. адмовіў. Сваю адмову Дзембіцкі Ю.Н. матываваў тым, што спатканьне забароненае Пракуратурай г. Мінску.

У сувязі з гэтым, Праваабарончы цэнтр "Вясна" лічыць, што сваімі дзеяннямі намеснік начальніка спецпрыёмніку-размеркавальніку Ю.Н.Дзембіцкі дапусціў шэраг парушэнняў дзеючага заканадаўства Рэспублікі Беларусь, незаконна абмежаваў гарантаваныя арт. 62 Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь правы Раманоўскага У.І. Так, згодна з арт. 62 Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь, кожны мае права на юрыдычную дапамогу дзеля ажыццяўлення і абароны правоў і свабоды, у тым ліку права карыстацца ў любы момант дапамогай адвакатаў і іншых сваіх прадстаўнікоў у судзе, іншых дзяржаўных органах, органах мясцовага кіравання, на прадпрыемствах, ва ўстановах, арганізацыях, грамадзкіх аб'яднаннях і ў адносінах са службо-

вымі асобамі і грамадзянамі.

Супрацьдзеянне аказанню прававой дапамогі ў Рэспубліцы Беларусь забараняецца. Акрамя таго, адвакат Цурко С.І. заключыў дамову аб аказанні юрыдычнай дапамогі з Раманоўскім В.І. і прыбыў у спецпрыёмнік-размеркавальнік дзеля правядзення кансультацый і напісання скаргі на пастанову па справе аб адміністрацыйным правапарушэнні ў вышэйшай судовай інстанцыі. Згодна з арт. 4 Закона РБ "Аб адвакатуры", дзяржава гарантуе юрыдычную дапамогу ўсім, хто мае ў ёй неабходнасць, без якога-небудзь абмежавання.

Любая фізічная альбо юрыдычная асоба на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь мае права звярнуцца па юрыдычную дапамогу да адваката (па сваім выбары) дзеля абароны сваіх правоў і законных інтарэсаў у судах, іншых органах і арганізацыях, у кампетэнцыі якіх знаходзіцца рашэнне адпаведных прававых пытанняў.

Затрыманаму, арыштаванаму альбо асуджанаму дзеля аказання юрыдычнай дапамогі забяспечваюцца неабходныя ўмовы дзеля сустрэч і кансультацый з адвакатам з выкананнем іх поўнай канфідэнцыянасці.

Прафесійная абарона правоў і законных інтарэсаў фізічных і юрыдычных асобаў па крымінальных, грамадзянскіх справах і справах аб адміністрацыйных правапарушэннях у следчых і судовых органах ажыццяўляюцца толькі адвакатамі.

Рада Грамадзкага аб'яднання "Праваабарончы цэнтр "Вясна" лічыць, што дадзены выпадак зьяўляецца грубым парушэннем правоў Раманоўскага У.І., і вымушаная звярнуцца ў Пракуратуру г.Мінску з просьбай у парадку пракурорскага нагляду за выкананнем законаў у месцах утрымання затрыманых, папярэдняга затрымання, пры выкананні пакаранняў і іншых мераў прымусовага характару, прызначаных судом, правесці праверку указаных фактаў і прыняць меры пракурорскага рэагавання з мэтай прадукцыйнага падобных выпадкаў у будучым.

Старшыня Рады
Грамадзкага
аб'яднання
"Праваабарончы
цэнтр "Вясна"
А. БЯЛЯЦКІ.

ПАДЗЕІ ФАКТЫ КАМЕНТАРЫ

(Пачатак на стар. 1)

5 кастрычніка з Аршанскай калоніі быў вызвалены па амністыі былы міністр сельскай гаспадаркі Беларусі Васіль Лявонаў. Амністыя стала мажлівай таму, што В.Лявонаву больш за 60 гадоў, ён ужо адбыў больш за палову тэрміну пакарання і не парушаў рэжым. Нагадаем, што палітвязень В.Лявонаў быў арыштаваны 14 лістапада 1997 г. за нібыта крадзяжы маёмасці ў буйных памерах на 4 гады пазбаўлення волі і з пазбаўленнем права на два гады займаць кіруючыя пасады. В.Лявонаў лічыць арганізаваны супраць яго пераслед палітычным і што прычынай яго сталі спробы рэфармаваць сельскую гаспадарку, якія не прыйшліся даспадобы А.Лукашэнку.

10 кастрычніка ў Мінску ўвечары брытагаловыя фашысты збілі Уладзіміра Емя-

Суд над Юліяй ЧЫГІР у чарговы раз адкладзены...

Фота "ГНБ"

льянчыка і Аляксандра Ружалоўскага за беларускую мову. Гэта адбылося ў цэнтры беларускай сталіцы на праспекце Скарыны (каля ГУМу). Брытагаловыя пачулі, што маладыя людзі размаўляюць па-беларуску, і пачалі іх збіваць. Па словах сьведкі Зьміцера Каліноўскага (ён пражывае ў доме па пр.Скарыны), міліцыянтны ўсё бачылі, але бяздзейнічалі. У выніку Уладзімір Емяльчанчык з траўмамі дастаўлены ў бальніцу.

10 кастрычніка да сябра "Задзіночання беларускіх студэнтаў" С.Залеўскага прыйшло паведамленне з амбасады Сацыялістычнай Рэспублікі Куба, у якім утрым-

ліваліся прапачэнні за адкліканьне запрашэння прыняць удзел у кангрэсе па пытанні "Узаемаадносіны ўлады і студэнцкае самакіраванне" (адбудзецца з 15 па 19 лістапада г.г. у Гаване). Справа ў тым, што супрацоўнікі кубінскай амбасады самі вызначылі ўдзельніка кангрэсу, бо ім стала вядома, што ЗБС займаецца праблемай студэнцкага самакіравання. Але калі пачалося афармленне дакументаў, у гэтую справу ўмяшаўся Міністэрства Беларусі, які "настойліва рэкамендаваў Міністэрству па справах моладзі і прапаганды Сацыялістычнай Рэспублікі Куба не запрашаць на кангрэс арганізацыі, якія ня маюць статус агульнадзяржаўных", а

запрасіць прадстаўнікоў Беларускага Патрыятычнага Саюзу Моладзі. Такім чынам, Міністэрства Беларусі прадэманстравала ў чарговы раз, што БПСМ зьяўляецца прадзяржаўнай маладзёжнай арганізацыяй, а ЗБС аднёс у разрад апазіцыйных. Што тычыцца юрыдычнага статусу ЗБС, то гэтая арганізацыя таксама рэспубліканская, але, відаць, чыноўнікам з Міністэрства не падабаецца яе незалежнасць ад беларускіх уладаў.

На пачатку кастрычніка ў Мінску была канфіскаваная маёмасць былога старшыні Нацбанку Беларусі Тамары Віннікавай. Падставай дзеля канфіскацыі стаў дэкрэт А.Лукашэнкі, які ён падпісаў летась. Дэкрэт прадугледжвае пазасудовую канфіскацыю маёмасці асобаў, якія ўчынілі супрацьпраўныя дзеянні з нанясеннем буйных матэрыяльных стратаў дзяржаве. Т.Віннікава, якая цяпер знаходзіцца ў Англіі і мае там статус палітычнага ўцекача, заявіла, што збіраецца абскардзіць гэтае рашэнне праз суд, бо калі беларускія ўлады маюць да яе прэтэнзіі, дык яны могуць заявіць іх у адпаведнасці з міжнароднымі прававымі нормаў.

БЕЛАРУСЬ ПРАТЭСТУЕ

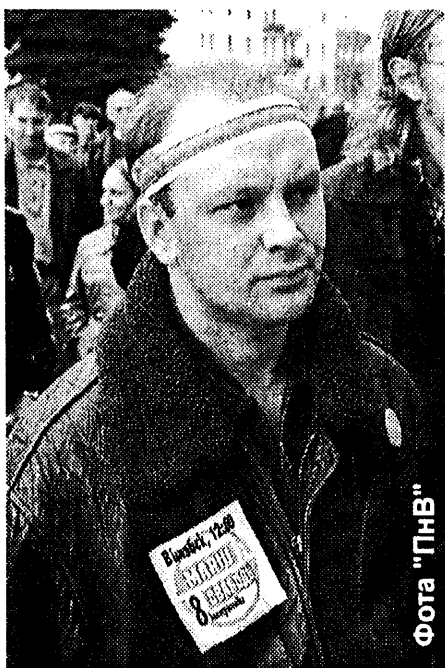
8 кастрычніка па ўсёй Беларусі, ва ўсіх буйнейшых гарадах краіны адбыліся акцыі пратэсту супраць недэмакратычных выбараў у парламент, наладжаных уладамі. Мітынгі, шэсці, пікеты, арганізаваныя апазіцыйнымі сіламі ў межах агульнадзяржаўнай акцыі "Байкот-2000", упершыню за апошнія гады прайшлі так масава не ў сталіцы краіны, а ва ўсіх рэгіёнах.

У **Магілёве** мітынг быў несанкцыянаваны, прысутнічала каля 300 грамадзянаў. За акцыяй сачылі больш за 30 міліцыянтаў, вяліся відэаздымкі. Перад пачаткам мітынгу супрацоўнікі міліцыі блакавалі выходы з магілёўскага офісу БНФ "Адраджэньне", абшуквалі ўсіх, хто выходзіў адтуль — рабілі агляд асабістых рэчаў, шукалі агітацыйныя матэрыялы і плакаты. Праз такі дагляд прайшло 20 чалавек.

У **Брэсце** падчас распаўсюджвання газеты "Рабочы" і першага нумару грамадзка-палітычнай газеты "Наш выбар" (Брэсцкай абласной рады БНФ) старэйшым сяржантам С.Бабнішчавым быў затрыманы **Рыгор Варвашэвіч**. Апроч таго, ён раздаваў запрашэнні прыняць удзел у акцыі. Р.Варвашэвіча даставілі ў РУУС Маскоўскага раёну г.Брэсту, дзе абшукалі. Р.Варвашэвіч патрабаваў дазволу патэлефанаваць у ПЦ "Вясна". Урэшце пратакол ня быў складзены, а ў 15.35 маёр Журан выказаў затрыманаму Р.Варвашэвічу свае прапановы і адпусціў. Супрацоўнікі міліцыі аддалі ўсе газеты. Р.Варвашэвіч быў затрыманы да пачатку акцыі. У Брэсце ў акцыі ўзялі ўдзел звыш 2000 чалавек. Удзельнікі акцыі прынялі рэзалюцыю, у якой было сказана: "Абвешчаныя ўладамі 15 кастрычніка выбары ў "палату прадстаўнікоў" не з'яўляюцца ні свабоднымі, ні справядлівымі. Рэжым ня выканаў ніводнага з 4-х патрабаванняў Еўрапейскай супольнасці. Зыходзячы з

гэтага, удзельнікі мітынгу заклікаюць берасцейцаў выкарыстаць сваё канстытуцыйнае права — не ісці на выбары, ня браць удзелу ў фарсе, які за народныя грошы ставіць нелегітымны "прэзідэнт", каб захаваць сваю нелегітымную ўладу".

У **Віцебску** пасля заканчэння акцыі былі затрыманы 7 чалавек. Іх затрымалі за збор подпісаў за "свабодныя і дэмакратычныя выбары" (выкананьне чатырох умоваў АБСЕ). Сярод затрыманых: **Аляксандр Прахарэнка, Марат Волкаў, Сяргей Сьмірноў, Андрэй Саўчанка, Сяргей Доўгі, Сяргей Васенка...** Затрыманых даставілі ў РУУС Кастрычніцкага раёну, дзе пратрымалі каля гадзіны, склалі пратаколы аб адміністрацыйным правапарушэнні. Позвы ў суд павінны прыйсці на хатнія адрасы.

Фота "ГНВ"

У **Горадні** ў шэсці і мітынгу ўзялі ўдзел 1500 чалавек. На патэнцыйных удзельніках акцыі аказваўся моцны псіхалагічны ўціск — па мясцовым тэлебачанні папярэджвалі, што акцыя забароненая, запалохвалі магчымымі карамі. 7 кастрычніка ў 23.00 за распаўсюджанне запрашэнняў на мітынг быў затрыманы **Мікалай Івашын** (28 гадоў).

У **Баранавічах** на мітынг сабралася каля 500 чалавек. Акцыя доўжылася дзве гадзіны, днём усё абышлося без затрыманняў і правакацыяў. Але ўвечары, у 21.00, да аднаго з актыўных удзельнікаў акцыі **Міхаіла Барысевіча** прыходзілі супрацоўнікі крымінальнага вышуку. М. Барысевіч адчыніў ім дзверы сказаў: "Я сёння нічога не ўкраў. Калі я вам патрэбны, дасылайце пошчу". Варта адзначыць, што Міхаіл Барысевіч падчас акцыі збіраў подпісы за "свабодныя і дэмакратычныя выбары" (выкананьне чатырох умоваў АБСЕ).

У **Салігорску** былі затрыманы **Анатоль Лобан** (БНФ "Адраджэньне", **Гола саў** (АГП), **Валянцін Баранаў** (БНФ "Адраджэньне"). Затрыманых даставілі ў аддзяленне міліцыі, дзе пратрымалі 2 гадзіны. На Лобана і Голасава былі складзеныя пратаколы.

(Працяг на стар. 8)

Фота "ГНВ"

На здымках: шэсці і мітынг у Віцебску 8 кастрычніка 2000 году.

Фота "ГНВ"

АРЫШТЫ І ЗАТРЫМАНЬНІ

28 верасня ў Слуцку быў затрыманы **Сяргей Драбеня**, які распаўсюджаў газету "Рабочы" і збіраў подпісы за свабодныя і дэмакратычныя выбары (за выкананьне чатырох умоваў АБСЕ). С. Драбеня быў дастаўлены ў аддзяленьне міліцыі, дзе яго пратрымалі да 2 гадзінаў ночы. С. Драбеню зьбілі, газеты канфіскавалі. Яму інкрымінуюць арт. 167.3 КаАП РБ (парушэньне заканадаўства аб выбарах).

29 верасня "Магілёўскі праваабарончы цэнтр" атрымаў з упраўленьня юстыцыі Магілёўскага аблвыканкаму патрабаваньне, у якім сказана: "Згодна з прадстаўленьнем Пракурора Магілёўскай вобласьці аб ліквідаваньні парушэньняў Закону РБ "Аб грамадзкіх аб'яднаньнях", якія дапушчаныя пры рэгістрацыі Статуту Грамадзкага аб'яднаньня "Магілёўскі праваабарончы цэнтр", Вам неабходна ліквідаваць гэтыя парушэньні". "Парушэньнем" (згодна з прадстаўленьнем) у дадзеным выпадку пракурор Магілёўскай вобласьці А. Дудкін лічыць тое, што ў Статуте праваабарончага цэнтру закладзена, што арганізацыя можа абараняць правы сяброў аб'яднаньня, а таксама асобаў, якія зьвярнуліся па дапамогу ў аб'яднаньне. Пракурор сьцьвярджае, што "законам ("Аб грамадзкіх аб'яднаньнях") не ўсталявана права грамадзкіх аб'яднаньняў ажыццяўляць абарону правоў і законных інтарэсаў асобаў, якія не зьяўляюцца іх сябрамі". Такім чынам, гэта азначае, што праваабаронцы могуць абараняць толькі сяброў сваіх арганізацыяў, а ня тых людзей, якія зьвярнуліся да іх па дапамогу. "Магілёўскі праваабарончы цэнтр" папярэджаны, што "у выпадку адмовы (выпраўляць палажэньні Статуту) пытаньне будзе разгледжанае ў судовым парадку".

1 кастрычніка кіраўнік віцебскага цэнтру моладзевых ініцыятываў **Юрась Корбан** ехаў у Мінск на Марш Свабоды. На станцыі Орша Ю. Корбан быў затрыманы нарадам чыгуначнай міліцыі за расклейку налэпак "Байкот-2000" і "Марш Свабоды". У аддзяленьні міліцыі быў складзены пратакол, які затрыманаму не паказалі.

2 кастрычніка ў судзе Першамайскага раёну г. Мінску была разгледжаная справа **Сяргея Шынкевіча**, які 15 верасня падчас сустрэчы з выбаршчыкамі каля універсаламу "Першамайскі" у мікрараёне Уручча беларускай сталіцы быў затрыманы супрацоўнікамі міліцыі. На яго быў складзены пратакол адміністра-

тыўнага правапарушэньня па арт. 167.1 ч.2 (арганізацыя несанкцыянаванага пікету) і выдзеная похва ў суд на 18 верасня. Судовы разгляд адміністрацыйных матэрыялаў па справе С. Шынкевіча з 18 верасня быў перанесены судзьдзёй суда Першамайскага раёну г. Мінску Ю.А. Гарбатыўскім на 2 кастрычніка. У гэты дзень было вынесенае рашэньне: прызнаць С. Шынкевіча вінаватым у арганізацыі несанкцыянаванага пікету і спагнаць з яго штраф у памеры 150 мінімальнага заробкаў.

2 кастрычніка ў гадзіну ночы ў Горадні затрыманы **Сяргук Паўленька** (сябра БНФ "Адраджэньне"). У яго асабістай машыне быў зроблены вобвыск і знойдзены 16 тысячаў улётак, прысьвечаных байкоту выбараў 15 кастрычніка. Пасьля вобвыску С. Паўленька быў дастаўлены ў РУУС Кастрычніцкага раёну г. Горадні, дзе ўлёткі былі канфіскаваныя. У 6 гадзінаў раніцы супрацоўнікі міліцыі прынеслі дахаты С. Паўленку похву з выклікам на допыт да намесьніка начальніка Кастрычніцкага РУУС падпалкоўніка В. Сідара. С. Паўленька зьвярнуўся па дапамогу ў гарадзенскую філію ПЦ "Вясна".

2 кастрычніка дамоў да **Станіслава Шушкевіча** (Старшыні Вярхоўнага Савету РБ 12-га скліканьня) прыязджалі міліцыянты, хацелі ўручыць похву ў суд Заводскага раёну. С. Шушкевіча дома не было, а ягоная жонка адмовілася браць похву. Зранку міліцыянты зьявіліся зноў. На гэты раз ім трэба было ўручыць новую похву, каб С. Шушкевіч зьявіўся ў якасьці сьведкі ў суд Савецкага раёну. Пасьля таго, як похву ніхто ня ўзяў, быў прысланы міліцыянт, узброены аўтаматам, які заняў пазіцыю каля дзьвярэй кватэры С. Шушкевіча. Паводле сьведчаньня жонкі С. Шушкевіча, аўтаматчык знаходзіўся ў пад'ездзе працягла час.

3 кастрычніка ў г. Брэсьце а 22 гадзіне на аўтобусным прыпынку ля плошчы Леніна да сябра Брэсцкага аддзяленьня ПЦ "Вясна" **Васіля Андрасюка** падышоў чалавек у цывільным, які назваў прозьвішча Андрасюка і паказаў сваё пасьведчаньне супрацоўніка крымінальнага вышуку Ленінскага РАУС. Затым прапанаваў прайсьці з ім у памяшканьне гарбальніцы, якое знаходзіцца насупраць прыпынку, адкуль патэлефанаваў у Ленінскі РАУС, каб паведаміць пра затрыманьне. Прычыну затрыманьня ён атлумачыў тым, што нібыта Андрасюк на плошчы Леніна

чапляўся да людзей і раздаваў бэнэфаўскую літаратуру. Пасьля тэлефанаваньня супрацоўнік крымінальнага вышуку перадаў Андрасюка пад нагляд міліцыянта, папярэдзіўшы, што перад ім палітычны злачынца. Праз 40 хвілінаў па Андрасюка прыехалі на патрульнай машыне і даставілі ў Ленінскі РАУС. Участковы лейтэнант Капылоў склаў са словаў Андрасюка тлумачэньне і папярэдзіў, што ягоная палітычная актыўнасьць магчыма будзе спыненая шляхам узбуджэньня крымінальнай справы па арт. 190 КК РБ (прысвойваньне ўладных паўнамоцтваў). У РАУС у В. Андрасюка былі канфіскаваныя 967 улёткаў "Тэхналогія падману", 407 налэпак і 2 відэакасеты. Не складаючы пратаколу аб адміністрацыйным затрыманьні, В. Андрасюка адпусьцілі. Гэта ўжо другое затрыманьне сябра ПЦ "Вясна". Першае адбылося 26 верасня, калі на вуліцы Савецкай В. Андрасюк быў затрыманы падчас распаўсюджваньня газеты "Рабочы" №38 (141) ад 14-20 верасня 2000 г. У той дзень патрульны нарад на службовай машыне даставіў В. Андрасюка ў Ленінскі РАУС г. Брэсту, дзе на затрыманнага быў складзены пратакол аб адміністрацыйным правапарушэньні па арт. 172.3 КаАП РБ (распаўсюджваньне друкаванай прадукцыі без выходных дадзеных), хоць газета "Рабочы" зьяўляецца выданьнем, зарэгістраваным у Дзяржкамдруку РБ. Адміністрацыйныя матэрыялы былі перададзеныя па месцы жыхарства В. Андрасюка ў Жабінкаўскі гарвыканкам на адміністрацыйную камісію.

3 кастрычніка ў ПЦ "Вясна" зьвярнуўся непаўнагадовы жыхар г. Жодзіна (Мінская вобл.) **Павал Красоўскі**, які 27 верасня ў г. Жодзіна быў затрыманы супрацоўнікамі міліцыі. П. Красоўскага затрымалі каля пад'езду ўласнага дому ў 22.40, дзе ён ў кампаніі з іншымі падлеткамі сьпяваў пад гітару. Супрацоўнікі міліцыі зьявіліся нечакана, паставілі падлеткаў тварамі да сьцяны і абшукалі (супрацоўнікі міліцыі дзейнічалі згодна з пастановай, паводле якой падлеткі не павінны зьяўляцца позна ўвечары на вуліцы без суправаджэньня дарослых). Пры вобвыску ў П. Красоўскага былі знойдзеныя налэпкі "Байкот-2000" і "Марш Свабоды". П. Красоўскі сьцьвярджае: "Пры затрыманьні міліцыянты перавысілі свае паўнамоцтвы: нецэнзурна ляліся, білі і аказвалі псіхалагічны ціск. Зараз на мяне заведзены дзьве адміністрацыйныя справы (арт. 143 КаАП

— антысанітарыя, арт. 172 КаАП — распаўсюджваньне друкаванай прадукцыі, вырабленай з парушэньнем усталяваных парадку без выходных дадзеных, зьмест якіх накіраваны на нанясеньне стратаў дзяржаўнаму і грамадзкаму парадку). На допыце супрацоўнікі міліцыі пыталіся ў П. Красоўскага: ці не супрацоўнічае ён з украінскай арганізацыяй УНА УНСО і колькі яму плошчэ за распаўсюджваньне налэпак? Распавядалі пра тое, што А. Лукашэнка дае ўсім дзецям бясплатную адукацыю, палохалі рэпрэсіямі 30-х гадоў і апісаньнямі камераў у турме КДБ. Прозьвішчы міліцыянтаў Дзінісюк і Хамяшэвіч.

3 кастрычніка супрацоўнікі міліцыі прыходзілі дамоў і да старшыні БНФ "Адраджэньне" **Вінцука Вячоркі**. Сын В. Вячоркі ім не адчыніў дзьверы.

4 кастрычніка ў суд Савецкага раёну да судзьдзі Іны Шэйко супрацоўнікамі міліцыі на службовай машыне была дастаўленая **Людміла Гразнова** (дэпутат Вярхоўнага Савету 13-га скліканьня). Людмілу Гразнову абвінавачвалі ў тым, што яна публічна заклікала да байкоту выбараў, ей інкрымінавалі арт. 167.3 КаАП РБ (парушэньне заканадаўства аб выбарах). Прагледзелі відэаматэрыялы, апыталі сьведкаў. Суд быў перанесены на 5 кастрычніка 10.00, бо судзьдзя І. Шэйка сказала, што "вагаецца і ёй трэба падумаць".

4 кастрычніка судзьдзя па адміністрацыйных справах суда Маскоўскага раёну г. Мінску Дзьмітры Антановіч сваёй пастановай прызнаў вінаватым у парушэньні арт. 167.1 КаАП РБ (парушэньне парадку правядзеньня і арганізацыі шэсьцяў, мітынгаў, дэманстрацыяў і пікетаваньня) **Сяргея Альфера**. Згодна з пастановай суда ён падвергнуты адміністрацыйнаму спаганьню ў выглядзе папярэджаньня. Нягледзячы на довады падсуднага і яго абароны аб тым, што сустрэча з выбаршчыкамі праходзіць згодна з арт. 45 Выбарчага кодэксу РБ і не патрабуе дазволу Мінгарвыканкаму, судзьдзя Д. Антановіч кваліфікаваў гэтую сустрэчу, як несанкцыянаваны пікет. Судзьдзя не прыняў да ведама так сама і той факт, што С. Альфер зьяўляўся афіцыйна зарэгістраваным назіральнікам па выбарчай акрузе №100 і як прадстаўнік грамадзкай арганізацыі "Беларускі цэнтр канстытуцыяналізму і параўнальна-прававых дасьледаваньняў", якая вылучыла яго назіральнікам за права-

дзеньнем выбараў, мае права прысутнічаць на ўсіх перадавыбарчых агітацыйных мерапрыемствах. Факт няўдзелу С. Альфера ў "пікеце" пацвердзіў нават сьведка-міліцыянт, які прысутнічаў пры затрыманьні ўдзельнікаў сустрэчы з выбаршчыкамі. Але ж судзьдзя вырашыў усё па-свойму.

6 кастрычніка ў Першамайскім раённым судзе г.Мінску было вынесенае рашэньне па адміністрацыйнай справе аднаго з кіраўнікоў АГП **Уладзіміра Раманоўскага**. Яго абвінавачвалі ў несанкцыянаваным пікетаваньні, якое нібыта адбылося 25 верасня, калі У.Раманоўскі каля станцыі метро "Усход" трымаў плакат "Сустрэча з выбаршчыкамі". Тады У.Раманоўскаму была выдадзена позова ў аддзел міліцыі Першамайскага раёну на наступны дзень. У аддзяленьні міліцыі 26 верасня на У.Раманоўскага быў складзены пратакол адміністрацыйнага правапарушэньня па арт. 167.1 ч.2 (арганізацыя несанкцыянаванага пікету). Суд быў прызначаны на 5 кастрычніка, а працяг яго адбыўся 6 кастрычніка. Судзьдзя С.Несінаў, нягледзячы на довады У.Раманоўскага, што ён мае права падчас выбарчай кампаніі агітаваць як "за", так і "супраць" любога кандыдата (згодна з арт. 45 Выбарчага кодэксу РБ), прызнаў яго вінаватым у арганізацыі несанкцыянаванага пікету і прыцягнуў да адміністрацыйнай адказнасьці ў выглядзе 10 сутак арышту. У зале суда У.Раманоўскі быў узят пад варту і накіраваны адбываць пакараньне ў спецпрыёмнік-размеркавальнік.

6 кастрычніка ў г.Салігорску (Мінская вобл.) каля 23 гадзінаў супрацоўнікамі міліцыі былі затрыманыя **Андрэй Лапановіч і Зьміцер Тычына**. Затрыманыя былі дастаўлены ў аддзяленьне міліцыі, дзе на іх былі складзеныя пратаколы адміністрацыйнага правапарушэньня па арт. 167.3 КаАП РБ і былі канфіскаваныя 2 500 абвестак пра маючы адбыцца 8 кастрычніка мітынг, прысьвечаныя кампаніі «Байкот — 2000», і нумары праваабарончага бюлетэну «Права на волю». Праз тры гадзіны затрыманых адпусьцілі.

9 верасня ў судзе Фрунзенскага раёну г. Мінску павінен быў адбыцца разгляд справы **Андрэя Церашкова, Лявона Садоўскага і Натальі Емельянавай**. Усе яны абвінавачваліся ў парушэньні арт. 167.3 КаАП РБ. Судзьдзя Уладзімір Карноў доўга думаў, а пасля адмовіўся разглядаць адміністрацыйныя матэрыялы і накіраваў іх на дапрацоўку ў міліцыю, спасылаючыся на арт. 234.1 КаАП РБ (паўнамоцтвы службовых асобаў па складаньні пратаколаў па адміністрацыйных

Мінск, 14 кастрычніка 2000 году.

правапарушэньнях). Судзьдзя прыйшоў да высновы, што супрацоўнікі міліцыі ня маюць права складаць пратакол па арт. 167.3 КаАП РБ — складаньне пратаколаў па гэтым артыкуле адносіцца выключна да кампетэнцыі выканкамаў. 3 гэтага вынікае, што альбо судзьдзя У.Карноў ня ведае пра існаваньне рашэньня Мінгарвыканкаму ад 18.03.99 г. №265, якім супрацоўнікам міліцыі надаецца права складаць пратаколы па арт. 167.3, альбо гэта агульная тэндэнцыя апошніх дзён — і судовы пераслед за заклікі да байкоту будзе спынены. Гэтую тэндэнцыю пацвердзіў прадстаўнік адміністрацыі прэзідэнта сп.Сазонаў падчас сустрэчы з арганізатарамі Маршу Свабоды 14 кастрычніка ў Мінгарвыканкаме. Сп.Сазонаў сказаў, што адміністрацыйных справаў за байкот у Мінску больш ня будзе. Калі гэта так, дык мы маем яшчэ адно сьведчаньне таго, што суды ў нашай краіне не зьяўляюцца незалежнымі, а выконваюць загады, што прыходзяць зверху.

10 кастрычніка ў Віцебску атрадам АМАПу (каля 15 чалавек з аўтаматамі) быў затрыманы **Яніс Чучман** (Малады Фронт), які расклеіваў улёткі з тэкстам "Моладзь на выбары ня пойдзе". Затрыманы быў дастаўлены ў РУУС Першамайскага раёну г. Віцебску, куды адразу накіраваліся прадстаўнікі ПЦ "Вясна" і БНФ "Адраджэньне". На пытаньне пра прычыну затрыманьня дзяжурны прапаршчык А.Варапаеў адказаў, што Я.Чучман падазраецца ў зьдзяйсненьні супрацьпраўных дзеяньняў і затрыманы дзеля высьвятленьня асобы (Я.Чучман ня меў пры сабе пашпарту). Пасьля складаньня пратаколу (арт.167.3 — парушэньне заканадаўства аб выбарах) Я.Чучман быў зьмешчаны ў клетку і чакаў перамяшчэньня ў суд.

10 кастрычніка арганізатары шэсьця і мітыngu ў г.Оршы (Віцебская вобл.), прысьвечаных байкатаваньню выбараў, **Віктар Андрэеў і Юры Санько** атрымалі позовы ў аддзяленьне міліцыі гораду. 11 кастрычніка на іх былі складзеныя пратаколы адміністрацыйнага правапарушэньня па арт. 167.1 КаАП РБ (парушэньне парадку правядзеньня масавых мерапрыемстваў), і на 12 кастрычніка прызначаны судовы разгляд.

10 кастрычніка жыхар г.Маладэчна, сябра БНФ **Алесь Дудка** знаходзіўся ў бары, калі туды ўвайшлі супрацоўнікі міліцыі. Яны пазналі А.Дудку і сталі да яго чапляцца з патрабаваньнем паказаць, што знаходзіцца ў ягонай торбе (відаць, яны чакалі знайсці матэрыялы, зьвязаныя з байкатаваньнем выбараў). А.Дудка адмовіўся, і міліцыянты сталі чакаць фронтуца каля выхаду з бару. За гэты час сябра БНФ аддаў сваю торбу знаёмым, а сам выйшаў. Калі міліцыянты ўбачылі, што ў руках А.Дудкі нічога няма, яны пачалі яго зьбіваць і патрабаваць, каб ён сказаў, каму аддаў свае рэчы. Затым яны зрабілі ператрус у бары, знайшлі торбу і адвезьлі А.Дудку ў аддзяленьне міліцыі г.Маладэчна. Там на затрыманага склалі пратакол адміністрацыйнага правапарушэньня, абвінаваціўшы яго ў "дробным хуліганстве". Да раніцы А.Дудка знаходзіўся ў пастарунку, а раніцай 11 кастрычніка яго адвезьлі ў суд. Судзьдзя прызнаў А.Дудку вінаватым і вынес рашэньне аштрафаваць яго на 900 рублёў. А.Дудка абураны такім прысудам і зьбіраецца яго абскарджваць.

12 кастрычніка ў Праваабарончы цэнтр "Вясна" зьявіўся студэнт 4 курсу Беларускага дзяржаўнага эканамічнага ўніверсітэту, які паведаміў, што на лекцыю па статыстыцы да іх зьявіўся дэ-

кан факультэту В.Н. Платонаў. Мэтаю ягонага прыходу была гутарка са студэнтамі пра ўдзел у выбарах. Спдар Платонаў сказаў, што ўсе студэнты павінны прыйсьці на выбары і падмацаваў гэта пагрозамі высяленьня з інтэрнату іншагородніх. Гутарка скончылася тым, што дэкан сказаў: "Вы разумееце, мне трэба дапрацаваць да пенсіі". Гэта сьведчыць пра тое, што ціск робіцца ня толькі на студэнтаў, але і на выкладчыкаў.

12 кастрычніка стала вядома, што ў Беларускім універсітэце культуры намесьнік дэкана факультэту бібліятэчна-інфармацыйных сістэмаў Галіна Дуркіна зьявіла ўвесь патак з лекцыі па сусьветнай літаратуры. Студэнтаў, якія жывуць у інтэрнаце, накіравалі на прымусовае датэрміновае галасаваньне. Кіраўніцтва ўніверсітэту небеспастаўна хвалюецца, што 15 кастрычніка (нядзеля) іншагороднія зьедуць дамоў і не прагаласуюць. Датэрміновае галасаваньне адбывалася з парушэньнямі Закону аб выбарах — замест пашпартоў студэнты прад'яўлялі студэнцкія білеты (студэнцкі білет не зьяўляецца дакументам, які замяняе пашпарт — там не адзначае грамадзянства, прапіска і г.д.).

14 кастрычніка ў 2 гадзіны ночы ў г.Кобрыне супрацоўнікамі пазаведамаснай аховы былі затрыманыя 4 жыхары гораду, сярод якіх непаўнагадовы Вакульчык Зьміцер і ягоны брат Вакульчык Андрэй. У затрыманых правярылі дакументы і торбы, у якіх знайшлі брашуру "Край" і бюлетэнь "Змагар". Паколькі толькі ў братоў былі пры сабе пашпарты, былі перапісаныя іх дадзеныя, і маладых людзей адпусьцілі, але ў 7 гадзінаў раніцы да Вакульчыкаў дахаты прыйшлі супрацоўнікі міліцыі з аўтаматамі і павезьлі хлопцаў у РАУС г.Кобрыну. Там іх пратрымалі каля гадзіны і адпусьцілі не складаючы пратаколаў, сказаўшы, што гэтая справа не адносіцца да іх сьферы дзейнасьці. Наступны раз узброены напад апэратыўных работнікаў пад кіраўніцтвам сяржанта Сідарука завітаў дадому да братоў Вакульчыкаў у 12.30, каб другі раз даставіць у РАУС. Дапытвалі братоў у РАУС начальнік міліцыі Седзін і сьледчы па асабліва важных справах старэйшы оперупаўнаважаны крымінальнага вышуку С.Марковіч. Яны прымусалі братоў прызнацца, што тыя расклеівалі улёткі і налепкі ў Кобрыне, але тыя адмаўляліся, бо даказаў іх вінаватасьці ніякіх не было. Не дабіўшыся прызнаньня, сьледчы і начальнік міліцыі сталі запалохваць маладых людзей, што звольняць з працы іх маці і Андрэя Вакульчыка, а Зьміцера выключаць з вучэльні. Пасьля допыту, не складаючы пратаколу, у хлопцаў узялі адбіткі пальцаў і адпусьцілі.

ПЕРАСЬЛЕД ГРАМАДЗЯНАЎ, ЗЬВЯЗАНЫ 3 ВЫБАРЧАЙ КАМПАНІЯЙ

**Грамадзяне,
на якіх складзеныя
пратакты
адміністрацыйнага
затрымання,
і грамадзяне,
прыцягнутыя да
адміністрацыйнай
адказнасці:**

1. *Кадукоў Аляксандр* (Мінск, затрыманы 4 верасня за распаўсюджванне ўлётак з заклікам да байкоту выбараў, арт. 143 КаАП РБ) – штраф 2 мінімальныя заробкі.

2. *Аржаеў Міхаіл* (Мінск, затрыманы 12 верасня за налесткі з заклікам да байкатавання выбараў, арт. 167.3 КаАП РБ) – штраф 2 мін. зар.

3. *Баршчэўскі Лявон* (Мінск, затрыманы 15 верасня падчас сустрэчы з выбаршчыкамі, арт. 167.3) – штраф 5 мін. зар.

4. *Кішкурна Уладзімір* (Мінск, затрыманы 15 верасня падчас сустрэчы з выбаршчыкамі, арт. 167.3 КаАП РБ) – штраф 5 мін. зар.

5. *Садоўскі Лявон* (Мінск, затрыманы 15 верасня падчас сустрэчы з выбаршчыкамі, арт. 167.3 КаАП РБ) – штраф 5 мін. зар.

6. *Карбоўскі Сяргей* (Мінск, затрыманы 15 верасня падчас сустрэчы з выбаршчыкамі, арт. 167.3 КаАП РБ) – папярэджаньне.

7. *Гатоўкін Валянцін* (Мінск, затрыманы 15 верасня падчас сустрэчы з выбаршчыкамі, арт. 167.3 КаАП РБ) – папярэджаньне.

8. *Катляроў Аляксандр* (г.Слуцк, затрыманы 15 верасня падчас сустрэчы з выбаршчыкамі, арт. 167.3 КаАП РБ) – папярэджаньне.

9. *Івашкевіч Віктар* (Мінск, затрыманы 13 верасня, як рэдактар газеты "Рабочы" абвінавачваўся ў публічным закліку да байкоту выбараў па арт. 167.3 КаАП РБ) – штраф 5 мін. зар.

10. *Касьцюкевіч Зьміцер* (Мінск, затрыманы 13 верасня, абвінавачваўся ў распаўсюджваньні друкаванай прадукцыі, якая ўтрымлівае заклікі да байкоту выбараў, арт. 167.3 КаАП РБ) – штраф 2 мін. зар.

11. *Бяляцкі Алесь* (Мінск, затрыманы 21 верасня падчас сустрэчы з выбаршчыкамі, арт. 167.3 КаАП РБ) – штраф 2 мін. зар.

12. *Хадыка Юры* (Мінск, затрыманы 21 верасня падчас сустрэчы з выбаршчыкамі, арт. 167.3 КаАП РБ) – штраф 2 мін. зар.

13. *Рабкевіч Сяргей* (Мінск,

затрыманы 21 верасня падчас сустрэчы з выбаршчыкамі, арт. 167.3 КаАП РБ) – штраф 1 мін. зар.

14. *Рашэтнікава Алена* (Мінск, затрыманы 21 верасня падчас сустрэчы з выбаршчыкамі, арт. 167.3 КаАП РБ) – справа спыненая.

15. *Раманаў Мікалай* (Мінск, затрыманы 21 верасня падчас сустрэчы з выбаршчыкамі, арт. 167.3 КаАП РБ) – штраф 1 мін. зар.

16. *Шынкёвіч Сяргей* (Мінск, затрыманы 15 верасня падчас сустрэчы з выбаршчыкамі, арт. 167.1 ч.2 КаАП РБ) – штраф 150 мін. зар.

17. *Андросаў Аляксей* (Мінск, затрыманы 6 верасня за распаўсюджванне ўлётак з заклікам да байкоту выбараў, арт. 143 КаАП РБ, справа накіраваная ў камісію па справах непаўнагадовых).

18. *Маханёк Ігар* (Мінск, затрыманы 11 верасня за расклеіваньне ўлётак з заклікам да байкатавання выбараў, матэрыялы накіраваныя ў камісію па справах непаўнагадовых).

19. *Сініцына Марына* (Мінск, затрыманы за сустрэчу з выбаршчыкамі 15 верасня, арт. 167.1 КаАП РБ) – справа спыненая.

20. *Шынкёвіч Сяргей* (Мінск, затрыманы падчас сустрэчы з выбаршчыкамі 21 верасня, арт. 167.3 КаАП РБ) – штраф 2 мін. зар.

21. *Акудовіч Цімафей* (Мінск, затрыманы 15 верасня падчас сустрэчы з выбаршчыкамі, арт. 167.3 КаАП РБ, будзе разглядацца ў камісіі па справах непаўнагадовых).

22. *Жэрбін Валеры* (Мінск, затрыманы 15 верасня падчас сустрэчы з выбаршчыкамі, арт. 167.3 КаАП РБ).

23. *Голубеў Валянцін* (Мінск, затрыманы 15 верасня падчас сустрэчы з выбаршчыкамі, арт. 167.3 КаАП

РБ) – штраф 5 мін. заробкаў.

24. *Міхноў Сяргей* (Мінск, затрыманы 15 верасня падчас сустрэчы з выбаршчыкамі, арт. 167.3 КаАП РБ) – штраф 10 мін. зар.

25. *Афнагэль Яўген* (Мінск, затрыманы 15 верасня падчас сустрэчы з выбаршчыкамі, арт. 167.3 КаАП РБ).

26. *Алфэр Сяргей* (Мінск, затрыманы 15 верасня падчас сустрэчы з выбаршчыкамі, арт. 167.3 КаАП РБ) – папярэджаньне.

27. *Абрамчук Максім* (Мінск, непаўнагадовы, затрыманы 15 верасня падчас сустрэчы з выбаршчыкамі каля ўнівермагу "Кірмаш", пратакол складзены на маці па арт. 162 КаАП РБ) – матэрыялы ў камісіі па справах непаўнагадовых.

28. *Юхневіч Павел* (г.Мінск, непаўнагадовы, затрыманы 15 верасня падчас сустрэчы з выбаршчыкамі каля ўнівермагу "Кірмаш",) – матэрыялы ў камісіі па справах непаўнагадовых.

29. *Грынявецкі Эдуард* (Бабруйск, затрыманы 24 верасня за расклеіваньне налестак з заклікам да байкоту выбараў, арт. 167.3).

30. *Ярац Сяргей* – (Мінск, затрыманы 24 верасня падчас распаўсюджваньня газеты "Наша Свабода" і "Народная воля", арт. 167.3 КаАП РБ) – суд перанесены на 18 кастрычніка.

31. *Грынь Сяргей* (г.Брэст, затрыманы 20 верасня за налесткі "Байкот—2000, арт. 167.3 КаАП РБ).

32. *Бабаеўскі Раман* (Мінск, затрыманы 16 верасня падчас распаўсюджваньня спецыяльнага выпуску газеты "Наша Свабода" з заклікамі да байкатавання выбараў, арт. 167.3 КаАП РБ) – суд перанесены на нявызначаны тэрмін.

33. *Арэхаў Валеры* (Мінск, затрыманы 17 верасня пад-

час распаўсюджваньня спецыяльнага выпуску газеты "Наша Свабода", арт. 167.3 КаАП РБ).

34. *Андросаў Сяргей* (Мінск, затрыманы 17 верасня падчас раздачы спецыяльнага выпуску газеты "Наша Свабода", арт. 167.3 КаАП РБ).

35. *Войцікаў Юрый* (г.Ліда, затрыманы 26 верасня падчас сустрэчы з выбаршчыкамі за распаўсюджваньне газеты "Голас Ліды", арт. 167.3 КаАП РБ).

36. *Ганько Артур* (г.Ліда, затрыманы 26 верасня падчас сустрэчы з выбаршчыкамі за распаўсюджваньне газеты "Голас Ліды", арт. 167.3 КаАП РБ).

37. *Мароз Анастасія* (г.Рэчыца, непаўнагадовая).

38. *Кляўзе Веньдзікт* (Мінск, непаўнагадовы, затрыманы 27 верасня за тое, што меў на куртку значок "Марш Свабоды", арт. 143 КаАП РБ).

39. *Суднік Яўген* (Мінск, непаўнагадовы, затрыманы 21 верасня за налесткі з заклікам да байкоту выбараў, арт. 167.3 КаАП РБ) – штраф 2 мін. заробкі (рашэньне камісіі па справах непаўнагадовых).

40. *Бялькевіч Дзьмітры* (Мінск, непаўнагадовы, затрыманы 23 верасня за налесткі, арт. 167.3 КаАП РБ) – матэрыялы накіраваныя на камісію па справах непаўнагадовых.

41. *Ядранцаў Ілля* (Мінск, непаўнагадовы, затрыманы 23 верасня за налесткі, арт. 167.3 КаАП РБ) – матэрыялы накіраваныя на камісію па справах непаўнагадовых.

42. *Савін Сяргей* (Мінск, затрыманы 23 верасня за налесткі, арт. 167.3 КаАП РБ) – вусная заўвага ў судзе.

43. *Кубранаў Аляксей* (Мінск, затрыманы 23 верасня за налесткі, арт. 167.3 КаАП РБ) – штраф у памеры 1 мін. зар.

44. *Зялёнка Мікола* (жыхар г.Баранавічы, затрыманы

Моладзь за байкот.

26 верасня ў г. Гомелі за на-
лепкі з заклікам да байкоту,
арт. 167.3 КаАП РБ).

45. *Агароднік Мікола* (жыхар г. Баранавічы, затрыманы 26 верасня ў г. Гомелі за на-
лепкі з заклікам да байкоту,
арт. 167.3 КаАП РБ).

46. *Раманоўскі Уладзімір* (Мінск, затрыманы 25 ве-
расня падчас сустрэчы з вы-
баршчыкамі, арт. 167.1 ч.2) —
10 сутак арышту.

47. *Корбан Юрась* (жыхар
г. Віцебску, затрыманы 1 каст-
рычніка ў Оршы за налесткі з
заклікам да байкоту выбараў,
пратакол не паказалі, таму не-
вядома, па якім артыкуле).

48. *Паўленка Сяргей* (г. Го-
радня, затрыманы 2 кастрыч-
ніка за ўлёткі з заклікам да
байкоту выбараў, арт. 167.3
КаАП РБ).

49. *Каспяровіч Зьміцер*
(Мінск, затрыманы 17 верас-
ня падчас распаўсюджвання
сьпецвыпуску газеты "Наша
Свабода", арт. 167.3 КаАП РБ)
— суд прызначаны на 18 каст-
рычніка.

50. *Туравец Яўген* (г. Клецк).

51. *Красоўскі Павал* (Жо-
дзіна, затрыманы 27 верасня
за налесткі з заклікам да байка-
тавання выбараў, матэрыя-
лы накіраваны ў камісію па
справах непаўнагадовых, раз-
гляд прызначаны на 16 каст-
рычніка). Па паказаньнях П. Кра-
соўскага вынесена папярэ-
джаньне А. Лапіцкаму па арт.
атр. 167.3 і 172 КаАП РБ.

52. *Драбень Павал* (Слуцк).

53. *Самойленка Генадзь*
(г. Жабінка Брэсцкай воблас-
ці, 3 кастрычніка складзены
пратакол па арт. 167.3 КаАП
РБ за распаўсюджваньне
сьпецвыпуску газеты "Рабо-
чы") — штраф 3 мін. зар.

54. *Адзінец Сяргей*.

55. *Шабуневіч Васіль*.

56. *Гразнова Людміла* —
(Мінск, за выступ на мітынг 1
кастрычніка складзены пра-
такол па арт. 167.3 КаАП РБ)
— суд перанесены на нявыз-
начаны тэрмін

57. *Паплаўны Анатоль* (Го-
мель, затрыманы 21 верасня
за распаўсюджваньне сьпец-
выпуску газеты "Рабочы", арт.
167.3 КаАП РБ) — штраф 10
тысячаў рублёў.

58. *Туркоўскі Генадзь* (Жло-
бін).

59. *Волатай Ігар* (Жло-
бін).

60. *П'яных Сяргей* (Мінск,
затрыманы 15 верасня пад-
час сустрэчы з выбаршчыкамі,
арт. 167.3 КаАП РБ) — штраф
8 мін. зар.

61. *Дзьвігун Андрэй* (г. Ма-
гілёў).

62. *Кухарэнка Сяргей* (По-
лацк, затрыманы 2 кастрыч-
ніка за налесткі з заклікам да
байкоту, арт. 172 КаАП РБ).

63. *Сівуха Валеры* (Магі-
лёў, затрыманы 30 верасня
за распаўсюджваньне сьпец-
выпуску газеты "Рабочы", арт.
167.3 КаАП РБ) — штраф 2 мін.
зар.

64. *Губко Аляксей* (Магі-

лёў, затрыманы 30 верасня
за распаўсюджваньне сьпец-
выпуску газеты "Рабочы", арт.
167.3 КаАП РБ) — штраф 2 мін.
зар.

65. *Ужоў Мікалай* (Магі-
лёў, затрыманы 1 кастрычніка
за распаўсюджваньне сьпец-
выпуску газеты "Рабочы", арт.
167.3 КаАП РБ) — штраф 2
мін. зар.

66. *Андрасюк Васіль* (Брэст,
затрыманы 26 верасня за
распаўсюджваньне газеты
"Рабочы" з заклікамі да байка-
тавання выбараў, арт. 172.3
КаАП РБ)

67. *Чыжык Міхась* (г. Мінск,
непаўнагадовы, затрыманы 4
кастрычніка за распаўсюдж-
ваньне бюлетэню "Права на
волю" з інфармацыяй пра бай-
кот выбараў, арт. 167.3 КаАП
РБ) — разгляд на камісіі па
справах непаўнагадовых —
штраф 1 мін. зар.

68. *Церашкоў Андрэй* (г. Мінск,
затрыманы 4 кастрычніка пад-
час сустрэчы з выбаршчыкамі
за распаўсюджваньне газетаў
"Наша свабода", "Народная
воля") — суд прызначаны на 9
кастрычніка, матэрыялы накі-
раваны на дапрацоўку ў мі-
ліцыю.

69. *Садоўскі Лявон* (г. Мінск,
затрыманы падчас сустрэчы з
выбаршчыкамі 4 кастрычніка,
арт. 167.3 КаАП РБ) — суд пры-
значаны на 9.10, Фрунзенскі
раённы суд, справа накіра-
ваная на дапрацоўку ў мілі-
цыю.

70. *Емяльянава Наталя*
(г. Мінск, затрыманая падчас
сустрэчы з выбаршчыкамі 4
кастрычніка) — суд прызнача-
ны на 9.10, Фрунзенскі раён-
ны суд, справа накіраваная на
дапрацоўку ў міліцыю).

71. *Філатава Сьвятлана*
(Магілёў, затрыманая 3 каст-
рычніка за збор подпісаў пад
адозвай "4 умовы АБСЕ").

72. *Радкевіч Віталь* (г. Мінск,
затрыманы 30 верасня за
распаўсюджваньне газетаў з
заклікамі да байкоту выбараў,
арт. 167.3 КаАП РБ) — суд
перанесены на 18 кастрычніка.

73. *Лапановіч Андрэй* (Са-
лігорск, затрыманы 6 кастрыч-
ніка з бюлетэнямі "Права на
волю", якія ўтрымлівалі ін-
фармацыю пра байкатавань-
не выбараў, арт. 172 КаАП РБ).

74. *Тычына Зьміцер* (Са-
лігорск, затрыманы 6 каст-
рычніка з бюлетэнямі "Права
на волю", якія ўтрымлівалі ін-
фармацыю пра байкатавань-
не выбараў, арт. 172 КаАП РБ).

75. *Шасток Сяргей* (Ліда)

76. *Андрасюк Васіль*
(Брэст, затрыманы 3 кастрыч-
ніка за распаўсюджваньне
друкаванай прадудыі з за-
клікамі да байкоту, пагроза
ўзбуджэньня крымінальнай
справы па арт. 190 КК РБ).

77. *Лобан Анатоль* (Салі-
горск, затрыманы 8 кастрыч-
ніка падчас пікету супраць
недэмакратычных выбараў,
арт. 167.1 КаАП РБ).

78. *Баранай Валянцін* (Са-
лігорск, затрыманы 8 кастрыч-

ніка падчас пікету супраць не-
дэмакратычных выбараў, арт.
167.1 КаАП РБ).

79. *Голасаў Пётр* (Салі-
горск, затрыманы 8 кастрыч-
ніка падчас пікету супраць не-
дэмакратычных выбараў).

80. *Івашын Мікалай* (Го-
радня, затрыманы 7 кастрыч-
ніка за раскідваньне абвестак,
арт. 167.3 КаАП РБ) — штраф
2 мін. заробкі, звольнены з
працы).

81. *Прахарэнка Аляксандр*
(Віцебск, затрыманы 8 каст-
рычніка падчас акцыі супраць
недэмакратычных выбараў,
арт. 167.1 КаАП РБ).

82. *Волкаў Марат* (Ві-
цебск, затрыманы 8 кастрыч-
ніка падчас акцыі супраць
недэмакратычных выбараў,
арт. 167.1 КаАП РБ).

83. *Саўчанка Андрэй* (Ві-
цебск, затрыманы 8 кастрыч-
ніка падчас акцыі супраць не-
дэмакратычных выбараў, арт.
167.1 КаАП РБ).

84. *Доўгі Сяргей* (Віцебск,
затрыманы 8 кастрычніка пад-
час акцыі супраць недэма-
кратычных выбараў, арт. 167.1
КаАП РБ).

85. *Васенка Сяргей* (Ві-
цебск, затрыманы 8 кастрыч-
ніка падчас акцыі супраць не-
дэмакратычных выбараў, арт.
167.1 КаАП РБ).

86. *Кухаронак Валянціна*
(Сьмілавічы, Чэрвеньскі раён,
за распаўсюджваньне газеты
"Рабочы" складзены пратакол
па арт. 167.3 КаАП) — штраф
2 мін. зар.

87. *Шушыцкі Тадэвуш* (Ма-
ладзечна, затрыманы 9 каст-
рычніка за распаўсюджваньне
ўлётка з заклікам да байка-
тавання выбараў, арт. 172
КаАП РБ) — адміністрацыйная
камісія 24 кастрычніка.

88. *Чучман Яніс* (Віцебск,
затрыманы 10 кастрычніка за
ўлёткі "Моладзь на выбары не
пойдзе", арт. 167.3 КаАП РБ).

89. *Садоўскі Лявон* (Мінск,
затрыманы 11 кастрычніка за
распаўсюджваньне газетаў з
заклікам да байкоту выбараў,
арт. 167.3 КаАП РБ).

90. *Росьлік Ян* (Мінск, за-
трыманы 11 кастрычніка за
распаўсюджваньне газетаў з
заклікам да байкоту выбараў,
арт. 167.3 КаАП РБ).

91. *Садоўскі Мікалай* (Мінск,
затрыманы 11 кастрычніка
падчас распаўсюджваньня ін-
фармацыі пра байкатаваньне
выбораў, арт. 167.3 КаАП РБ).

92. *Міхноў Сяргей* (Мінск,
затрыманы 11 кастрычніка
падчас распаўсюджваньня га-
зетаў з заклікамі да байкоту,
арт. КаАП РБ).

93. *Кішурна Уладзімір* (Мінск,
затрыманы 11 кастрычніка
падчас распаўсюджваньня га-
зетаў з заклікам да байкоту
выбораў, арт. 167.3 КаАП РБ).

94. *Юрына Галіна* (Мінск,
затрыманая 21 жніўня з улёт-
камі, якія ўтрымліваюць заклікі
да байкатавання выбараў,
арт. 167.3 КаАП РБ).

95. *Андрэеў Віктар* (Ор-
ша, затрыманы за акцыю 8 каст-

рычніка, складзены пратакол
па арт. 167.1 КаАП РБ).

96. *Санько Юры* (Орша,
за акцыю 8 кастрычніка скла-
дзены пратакол па арт. 167.1
КаАП РБ).

97. *Патоцкі Уладзімір* (Ві-
цебск, затрыманы 12 кастрыч-
ніка падчас сустрэчы з выбар-
шчыкамі, арт. 167.1 КаАП РБ).

98. *Мельнікаў Юры* (Ві-
цебск, затрыманы 12 кастрыч-
ніка падчас сустрэчы з вы-
баршчыкамі, арт. 167.1 КаАП
РБ).

99. *Прахарэнка Аляксандр*
(Віцебск, затрыманы 12 каст-
рычніка падчас сустрэчы з вы-
баршчыкамі, арт. 167.1 КаАП
РБ).

100. *Волкаў Марат* (Ві-
цебск, затрыманы 12 каст-
рычніка падчас сустрэчы з вы-
баршчыкамі, арт. 167.1 КаАП
РБ).

101. *Гродзь Сяргей* (Ві-
цебск, затрыманы 12 кастрыч-
ніка падчас сустрэчы з выбар-
шчыкамі, арт. 167.1 КаАП РБ).

102. *Шапіра Сяргей* (Ві-
цебск, затрыманы 12 кастрыч-
ніка падчас сустрэчы з выбар-
шчыкамі, арт. 167.1 КаАП РБ).

103. *Доўгі Сяргей* (Віцебск,
затрыманы 12 кастрычніка
падчас сустрэчы з выбар-
шчыкамі, арт. 167.1 КаАП РБ).

104. *Шэндараў Сяргей*
(Бабруйск, за ўдзел у акцыі 8
кастрычніка, арт. 176.1 ч.1).

105. *Ахранчук Віктар*
(Сьветлагорск, затрыманы 4
кастрычніка за налесткі, арт.
172.3) — штраф 5 мін. зар.

106. *Шчытко Уладзімір*
(бацька) Бабруйск, затрыма-
ны 12 кастрычніка за распаў-
сюджваньне сьпецвыпуску га-
зеты "Рабочы" і ўлёткі з за-
клікам да байкатавання вы-
бораў, арт. 167.3 КаАП РБ).

107. *Шчытко Уладзімір*
(сын) Бабруйск, затрыманы 12
кастрычніка за распаўсюдж-
ваньне сьпецвыпуску газеты
"Рабочы" і ўлёткі з заклікам да
байкатавання выбараў, арт.
167.3 КаАП РБ).

108. *Кірыенкава Наталя*
(г. Горкі Магілёўскай вобл., за-
трыманая 13 кастрычніка за
распаўсюджваньне газеты "Ра-
бочы", арт. 167.3 КаАП РБ).

109. *Будная Галіна* (г. Горкі,
затрыманая 13 кастрычніка за
распаўсюджваньне газеты
"Рабочы", арт. 167.3 КаАП РБ).

110. *Франкоўскі Зьміцер*
((г. Горкі Магілёўскай вобл.,
затрыманая 13 кастрычніка за
распаўсюджваньне газеты
"Рабочы", арт. 167.3 КаАП РБ).

111. *Шыдлоўскі Аляксей*
(Мінск, затрыманы 14 каст-
рычніка за налестку "Байкот —
2000", арт. арт. 143, 167.3
КаАП РБ).

112. *Прыварнікаў Мікола*
(Мінск, затрыманы 14 каст-
рычніка за налестку "Байкот —
2000", арт. арт. 143, 167.3
КаАП РБ).

113. *Бордак Уладзімір*
(Мінск, арт. 172 КаАП РБ).

114. *Галай Аркадзь* (Мінск,
арт. 172 КаАП РБ).

(Працяг на стар. 8)

ПЕРАСЬЛЕД ГРАМАДЗЯНАЎ, ЗЬВЯЗАНЫХ З ВЫБАРЧАЙ КАМПАНІЯЙ

(Пачатак на стар. 6-7)

Асобы, якіх расшуквалі дзеля складання адміністрацыйных пратаколаў:

1. Вячорка Вінцук.
2. Шушкевіч Станіслаў.

Грамадзяне, затрыманыя без складання пратаколу:

1. Андросаў Аляксей (1 кастрычніка).
2. Чаропка Зоя (8 верасня, затрыманая за збор подпісаў супраць недэмакратычных выбараў).
3. Карызна Аляксандр (затрыманы 13 верасня падчас распаўсюджвання спецыяльнага выпуску газеты "Рабочы").
4. Андросаў Сяргей (акцыя 26 верасня).
5. Радкевіч Віталь.
6. Емяльянава Наталія (затрыманая 29 верасня падчас сустрэчы з выбаршчыкамі каля станцыі метро "Усход").
7. Жэрбін Валеры.
8. Емяльянава Наталія (Мінск, затрыманая 26 верасня падчас распаўсюджвання спецыяльнага выпуску газеты "Наша Свабода" і "Народная воля" у раёне філармоніі).
9. Баранаў Валянцін.
10. Садоўскі Лявон (затрыманы 27 верасня).
11. Андросаў Сяргей (затрыманы 26 верасня падчас распаўсюджвання спецыяльнага выпуску незалежных газет, якія ўтрымліваюць заклікі

да байкоту недэмакратычных выбараў).

12. Емяльянава Наталія (затрыманая 27 верасня падчас распаўсюджвання спецыяльнага выпуску незалежных газет з заклікамі да байкоту выбараў).
13. Сінякоў Андрэй (затрыманы 9 кастрычніка).
14. Кішкурна Уладзімір (затрыманы 27 верасня падчас распаўсюджвання спецыяльнага выпуску незалежных газет з заклікамі да байкоту выбараў).
15. Раманоўскі Уладзімір (затрыманы 15 верасня падчас сустрэчы з выбаршчыкамі).
16. Шусьціцкі Тадэвуш (Маладэчна).
17. Макаранка В.
18. Палякоў Васіль (Гомель).
19. Калішэвіч Уладзімір (Магілёў).
20. Касцяровіч Зьміцер.
21. Кавалец Аляксей.
22. Емяльянава Наталія (затрыманая 4 кастрычніка за распаўсюджваньне газет "Наша Свабода" і "Народная воля").
23. Вялічкін Уладзімір (Брэст, затрыманы 6 кастрычніка за распаўсюджваньне абвестак пра акцыю 8 кастрычніка).
24. Грынё С. (Брэст, акцыя 6 кастрычніка).
25. Апаляйчук В. (Брэст, акцыя 6 кастрычніка).
26. Гіркін Сяргей (Магілёў, затрыманы 7 кастрычніка за плакат "Байкот фальшывым выбарам").
27. Андрасюк Васіль (Брэст, затрыманы 6 кастрычніка за распаўсюджваньне абвестак пра акцыю 8 кастрычніка).

так пра акцыю 8 кастрычніка).

28. Качуроўскі Андрэй (Магілёў, затрыманы 7 кастрычніка за плакат "Выбары ў палату — чарговы падман народу").
29. Варвашэвіч Рыгор (Брэст, затрыманы 8 кастрычніка).
30. Барысэвіч Міхаіл (Баранавічы, 8 кастрычніка).
31. Суднік Станіслаў (Ліда, 8 кастрычніка).
32. Судар Алесь (Ліда, 8 кастрычніка).
33. Аўгусьцін Віктар (Ліда, 8 кастрычніка).
34. Анацка Павел (Ліда, 8 кастрычніка).
35. Сінякоў Андрэй (11 кастрычніка).
36. Буднік Васіль (г.Магілёў, затрыманы 8 кастрычніка падчас мітыngu).
37. Ільін Мікалай (г.Магілёў, непаўнагадовы, затрыманы 10 кастрычніка за расклейку наллек з заклікамі да байкатаваньня).
38. Казакевіч Раман (непаўнагадовы, 11 кастрычніка).
39. Сініцына Марына (11 кастрычніка).
40. Шынкёвіч Сяргей (11 кастрычніка).
41. Холусева Жана (12 кастрычніка).
42. Кішкурна Уладзімір (Мінск, 12 кастрычніка).
43. Сінякоў Андрэй (12 кастрычніка).
44. Туравец Яўген (11 кастрычніка, Клецк).

Праваабарончы цэнтр "Вясна" паведамляе, што па няпоўных дадзеных, якімі валодае цэнтр, за ўдзел у акцыі "Байкот-2000" па Беларусі і г. Мінску былі затрыманыя, прыцягнутыя да адміністрацыйнай адказнасці больш за 170 чалавек.

Інфармацыйны аддзел ПЦ "Вясна".

45. Бандарэнка Андрэй (Мінск, 12 кастрычніка).

46. Юсьцін Сяргей (Мінск, 12 кастрычніка).

47. Понасаў Андрэй (Светлагорск, 12 кастрычніка).

48. Шыяленка Алесь (Светлагорск, 12 кастрычніка).

49. Шыкуць Кацярына (Жодзіна, затрыманая 10 кастрычніка за наллек з заклікамі да байкоту выбараў).

50. Шынкёвіч Сяргей (Мінск, затрыманы 13 кастрычніка каля станцыі метро "Усход" за распаўсюджваньне друкаванай прадукцыі з заклікамі да байкоту).

51. Жэрбін Валеры (Мінск, затрыманы 13 кастрычніка каля станцыі метро "Усход" за распаўсюджваньне друкаванай прадукцыі з заклікамі да байкоту).

52. Гразнова Людміла (г.Мінск, затрыманая 13 кастрычніка).

53. Кляузэ Венядзікт (затрыманы 13 кастрычніка).

54. Хадаркевіч Сяргей (затрыманы 13 кастрычніка).

55. Івашкевіч Станіслаў (Мінск).

Грамадзяне, якія былі звольненыя з працы ці адлічаныя з навучальных устаноў за ўдзел у кампаніі "Байкот — 2000":

1. Зюзіна Галіна (Магілёў, студэнтка філалагічнага факультэту Магілёўскага дзяржаўнага ўніверсітэту).

2. Івашын Мікалай (Горы, затрыманы 7 кастрычніка за раскідваньне абвестак, арт. 167.3 КаАП РБ) — штраф 2 мін. зар., звольнены з працы.

БЕЛАРУСЬ ПРАТЭСТУЕ

(Пачатак на стар.3)

У Лідзе былі затрыманыя 4 чалавекі — Суднік Станіслаў, Алесь Судак, Віктар Аўгусьцін, Павел Анацка.

У Жодзіна падчас акцыі мелі месца шматлікія правакацыі. На мясцовую штаб-кватэру БНФ "Адраджэньне" напярэдадні быў ўчынены налет — выбітыя шыбы, зламаны званок, усю ноч былі тэлефонныя званкі ад неведомых асобаў з бруднай лаянкай і пагрозамі. Перад

пачаткам акцыі супрацоўнікі міліцыі не дазволілі падключыць апаратуру. Мітынг праходзіў пад наглядом вялікай колькасці супрацоўнікаў міліцыі і КДБ — у форме і ў цывільным. Сьведчыць удзельнік акцыі Аляксей Лапіцкі: "На плошчы знаходзіліся брытагаловыя неафашысты з РНЕ, якія спрабавалі кідаць у воступоўцаў нейкія прадметы. Праз гадзіну яны пачалі падпальваць улёткі і плакаты. Фатограф, які спрабаваў зняць гэта, быў зьбіты брытагаловымі. Мы ў першы раз назіралі

такую актыўнасьць брытагаловых у нашым горадзе, яны дзейнічалі пры маўклівай згодзе ўладаў. Рукамі брытагаловых фашыстаў улады аказвалі ўздзеянне на тых, хто заклікаў да байкоту выбараў 15 кастрычніка".

У Гомелі ў мітынг прыняло ўдзел каля 500 чалавек.

У Бабруйску адбыўся несанкцыянаваны мітынг, у якім удзельнічала больш за 200 чалавек.

У Мазыры мітынг і шэсьце былі забароненыя ўладамі, але на іх сабралася каля 60 чалавек.

У Рагачове адбыўся пікет з удзелам 25 чалавек.

У Мінску 9 кастрычніка адбылася прэс-канферэнцыя, прысьвечаная акцыям у рэгіёнах. Старшыня БНФ "Адраджэньне" Вінцук Вячорка адзначыў "беспрэцэдэнтны геаграфічны ахоп. Акцыі адбыліся паўсюль, дзе планавалася. Натхняе аптымізм людзей, якія, пераадолеўшы страх выйшлі на мітынгі". Паводле падлікаў арганізатараў, усяго ў акцыях па рэгіёнах Беларусі ўзялі ўдзел каля 10 000 чалавек.

Інфармацыйны аддзел ПЦ "Вясна".

Права на волю. Бюлетэнь Праваабарончага Цэнтру "Вясна".
Выходзіць два разы на месяц на беларускай, ангельскай і рускай мовах.
Наклад 299 асобнікаў. Рэдактар Алесь БЯЛЯЦКІ.
Пры перадруку спасылка на бюлетэнь абавязковая.

Адрас рэдакцыі:
220013 Менск, а/с 49.
E-mail: viasna@spring96.org
www.spring96.org

У нумары скарыстаныя фотаздымкі з архіву Праваабарончага Цэнтру "Вясна".